

OLSZTYŃSKA SZKOŁA WYŻSZA
Wydział Nauk o Zdrowiu

PRZEDMIOT: Sport osób niepełnosprawnych		PUNKTY ECTS 2
KIERUNEK: Wychowanie fizyczne		
SPECJALNOŚĆ: -		STATUS PRZEDMIOTU obligatoryjny
FORMA STUDIÓW: niestacjonarne		GRUPA PRZEDMIOTÓW B
POZIOM KSZTAŁCENIA: studia drugiego stopnia		
ROK/SEMESTR: I/2		PROFIL KSZTAŁCENIA praktyczny
Wykłady – liczba godzin 10	Ćwiczenia – liczba godzin 10	Wymagania wstępne/ zaliczenie przedmiotów poprzedzających: Podstawy wychowania fizycznego specjalnego
Język wykładowy	Forma zaliczenia Zaliczenie z oceną	
polski		

I. Jednostka organizacyjna: Wydział Nauk o Zdrowiu

II. Cele i zadania przedmiotu:

Zapoznanie studentów z:

- specyfiką prowadzenia zajęć aktywności fizycznej (sportowej) przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych,
- metodyką nauczania wybranych dyscyplin sportu osób niepełnosprawnych,
- praktycznymi umiejętnościami techniki jazdy na wózku potrzebnymi osobom niepełnosprawnym do samodzielnego poruszania się w życiu codziennym.

III. Forma zajęć:

wykład kursowy (Wk), ćwiczenia praktyczne (P), ćwiczenia treningowe (T) ,

IV. Treści programowe:

Nr	Temat wykładu
Wk1	Sport niepełnosprawnych we współczesnym świecie. Cele i zadania sportu niepełnosprawnych. Historia sportu niepełnosprawnych w Polsce i na świecie. Organizacja sportu niepełnosprawnych w Polsce i na świecie. System współzawodnictwa w sporcie niepełnosprawnych.
Wk2	Specyfika prowadzenia zajęć sportowych z osobami niewidomymi i słabowidzącymi. Charakterystyka zimowych dyscyplin sportowych przeznaczonych dla osób niewidomych słabowidzących: biathlon, narciarstwo klasyczne, narciarstwo alpejskie.
Wk3	Charakterystyka letnich dyscyplin paraolimpijskich przeznaczonych dla osób niewidomych i słabowidzących: judo, lekkoatletyka, pływanie, piłka nożna 5-osobowa, goalball, kolarstwo. Dyscypliny nieparaolimpijskie
Wk4	Specyfika szkolenia sportowego – osoby z dysfunkcjami narządu ruchu (A, L, P). Charakterystyka paraolimpijskich gier zespołowych przeznaczonych dla osób z uszkodzeniem narządu ruchu (A, L, P): koszykówka na wózkach, rugby na wózkach,

	piłka siatkowa na siedząco, hokej na lodzie, kolarstwo, pływanie, lekkoatletyka, tenis stołowy, tenis ziemny
Wk5	Charakterystyka dyscyplin paraolimpijskich i neolimpijskich przeznaczonych dla osób z uszkodzeniem narządu ruchu (A, L, P) - wioślarstwo, jeździectwo, łucznictwo, podnoszenie ciężarów, żeglarstwo, strzelectwo, szermierka na wózkach, dyscypliny zimowe.
Wk6	Specyfika szkolenia sportowego – osoby z porażeniem mózgowym (CP). Charakterystyka dyscyplin paraolimpijskich: piłka nożna 7-osobowa, boccia, kolarstwo, lekkoatletyka.
Wk7	Specyfika szkolenia sportowego - osoby z niepełnosprawnością intelektualną. System Olimpiad Specjalnych.
Nr	Temat ćwiczenia
P1	Wprowadzenie do aktywnej rehabilitacji. Przyjęcie pozycji siedzącej na wózku, chwyt za ciąg koła. Bezpieczny upadek do tyłu i przyjęcie pozycji siedzącej. Balans na dwóch kołach, pokonywanie przeszkód (podesty, schody, podjazdy). Doskonalenie elementów techniki jazdy na wózku. Indywidualizacja działań w zależności od możliwości funkcjonalnych uczestników zajęć i rodzaju niepełnosprawności.
T2	Poruszanie się bez piłki w koszykówce na wózkach (start, jazda na wprost, jazda do tyłu, zatrzymanie, zmiana tempa jazdy bez piłki, obrót). Poruszanie się zawodnika w ataku i obronie bez piłki – gra 1 na 1. Dobór programów ćwiczeń i obciążeń w zależności od sprawności fizycznej i wieku osób ćwiczących. Elementy współpracy w interdyscyplinarnym zespole z nauczycielami wychowania fizycznego i innych specjalności
T3	Ćwiczenia oswajające z piłką. Kozłowanie piłki w miejscu. Zbieranie piłki z podłoża. Poruszanie się z piłką w koszykówce na wózkach (start, jazda na wprost, jazda do tyłu, zatrzymanie, zmiana tempa jazdy bez piłki, obrót). Gra ofensywna 1 na 1 z piłką. Chwyty i podania piłki. Rzuty do kosza, doskonalenie umiejętności rzutów do kosza.
T4	Siatkówka na siedząco. Przepisy i zasady gry. Specyfika prowadzenia zajęć sportowych z osobami z niepełnosprawnością narządu ruchu. Sposoby poruszania się po boisku w piłce siatkowej na siedząco. Elementy techniczne i taktyczne, odbijanie sposobem górnym i dolnym, zagrywka, atak zawodnika w piłce siatkowej na siedząco. Podstawowe sposoby blokowania zawodnika ataku. Obrona piłki przez zawodnika drugiej linii, gra właściwa
P5	Zaliczenie praktyczne – umiejętności techniki w koszykówce na wózkach, siatkówce na siedząco, aktywnej rehabilitacji. Dostosowanie działań do wieku i możliwości funkcjonalnych osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

V. Literatura

Literatura podstawowa:

1. Kosmol A., (red.), Teoria i praktyka sportu niepełnosprawnych. AWF Warszawa. 2008,
2. Molik B., Morgulec-Adamowicz. N., Kosmol A., Zespołowe gry sportowe osób niepełnosprawnych. Koszykówka na wózkach i rugby na wózkach. AWF Warszawa. 2008,,
3. Molik B., (red.), Zespołowe gry sportowe niepełnosprawnych. Osoby z dysfunkcją narządu ruchu, niepełnosprawne intelektualnie, niewidome i słabowidzące. AWF Warszawa. 2009,
4. Sozański H., (red.), Podstawy teorii treningu. Biblioteka Trenera. COS. Warszawa 1999.

Literatura uzupełniająca:

1. Morgulec- Adamowicz N., Molik M., Kosmol A., (red.), Adaptowana aktywność fizyczna dla fizjoterapeutów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2014.
2. Kowalik S., (red.), Kultura fizyczna osób z niepełnosprawnością. GWP, Gdańsk. 2009.

3. Morgulec, N., Kosmol, A., Aktywność fizyczna w procesie usprawniania osób z uszkodzeniem rdzenia kręgowego w odcinku szyjnym. Studia i Monografie 122, AWF. Warszawa. 2007.
4. Orzech J., Sobiecka J., Sport osób niepełnosprawnych. Wydawnictwo skryptowe nr 98, AWFKraków. 1989.
5. Rutkowska I., Kosmol A., Sprawność i aktywność fizyczna osób niewidomych. Wyniki badań i zastosowania praktyczne. Studia i Monografie nr 134, AWF, Warszawa. 2010.
6. Vademecum sportu niepełnosprawnych. PZSN „Start”. 2007.

VI. Efekty uczenia się:

Efekt uczenia się:	Nr efektu	Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektów kierunkowych
w zakresie wiedzy	01	Posiada pogłębioną wiedzę na temat psychospołecznych i psychologicznych uwarunkowań w pracy z osobami sprawnymi i niepełnosprawnymi w grupie młodzieży.	K_W03
	02	rozumie specyfikę prowadzenia zajęć ruchowych z osobami sprawnymi i niepełnosprawnymi w grupie młodzieży i dorosłych oraz z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	K_W14
w zakresie umiejętności	03	umie oceniać prawidłowość doboru programów ćwiczeń i obciążeń w zależności od sprawności fizycznej i wieku osób ćwiczących	K_U04
	04	potrafi indywidualizować zadania oraz dostosowywać metody i treści do potrzeb, możliwości odbiorców w różnym wieku, w tym osób niepełnosprawnych	K_U10
w zakresie kompetencji społecznych	05	realizując zadania i cele uwzględnia bezpieczeństwo i zdrowie osób, które mu podlegają, z którymi współpracuje.	K_K09
	06	przejawia tolerancję wobec braków i niedoskonałości w sprawności fizycznej	K_K12

VII. Sposoby oceny (F- formująca, P – podsumowująca):

F3 – sprawdzian praktyczny

P1- test pisemny

VIII. Sposób weryfikacji efektów uczenia się

Nr efektu	Formy zajęć	Sposób oceny
01	Wk1-Wk7, P1, P5, T2-T4	F3, P1
02	Wk1-Wk7, P1, P5, T2-T4	F3, P1
03	Wk1-Wk7, P1, P5, T2-T4	F3, P1
04	Wk1-Wk7, P1, P5, T2-T4	F3, P1
05	Wk1-Wk7, P1, P5, T2-T4	F3, P1
06	Wk1-Wk7, P1, P5, T2-T4	F3, P1

IX. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów w punktach ECTS:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:		
- udział w wykładach	10	h
- udział w ćwiczeniach	10	h
	RAZEM:	20 h
2. Samodzielna praca studenta		
- przygotowanie do sprawdzianu praktycznego	15	h
- przygotowanie do testu pisemnego	15	h
	RAZEM:	30 h
godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta	OGÓŁEM:	50 h

1 punkt ECTS = 25h pracy przeciętnego studenta, liczba punktów ECTS = 2

X. Prowadzący przedmiot: prof. dr hab. Bartosz Molik, mgr Katarzyna Prokopowicz